

KỶ NIỆM 130 NĂM NGÀY THÀNH LẬP GIÁO PHẬN HƯNG HÓA

(15/04/1895-15/04/2025)

Ngày 15.04.1895, Đức Giáo Hoàng Lêô XIII đã ra sắc lệnh tách Giáo Phận Tây Đàng Ngoài (Hà Nội) để thiết lập một Giáo Phận mới tên là Thượng Đàng Ngoài hay còn gọi là Giáo Phận Đoài.

Ngày 03.12.1924, Giáo Phận Đoài đổi tên thành Hưng Hóa, vì tọa lạc tại tỉnh Hưng Hóa (nay là thị trấn Hưng Hóa, huyện Tam Nông, tỉnh Phú Thọ).

Sau đây là nội dung của tông sắc.

TÔNG SẮC THÀNH LẬP GIÁO PHẬN HƯNG HÓA NĂM 1895

ĐGH LÊÔ XIII

TÔNG SẮC THÀNH LẬP HẠT ĐẠI DIỆN TÔNG TÒA

THƯỢNG DU ĐÀNG NGOÀI (HUNG HÓA¹)

Để Muôn Đời Ghi Nhớ

Mặc dù Ta được đặt lên chức vụ Tông Đồ mà không có công trạng gì. Chức vụ ấy đặc biệt đòi hỏi Ta phải dành tất cả mối quan tâm và suy tư cho việc truyền bá danh Kitô giáo rộng khắp và đến tận những miền xa xôi. Xét vì Hạt Đại Diện Tông Tòa Tây Đàng Ngoài quá rộng rãi, và vì thế việc rao giảng đức tin Công Giáo quá khó khăn và gian khổ, nên Đáng đáng kính là Petrus Maria Gendreau², Trưởng miền truyền giáo nói trên, đã xin Ta thiết lập Hạt Đại Diện Tông Tòa mới, trong một số miền, thuộc quyền của ngài. Sau khi xem xét cẩn thận tất cả những vấn đề liên quan, với sự hợp tác của các hiền huynh, Hồng Y phụ trách công việc Truyền Bá Đức Tin, Ta quyết định đáp lại lời thỉnh cầu của Đức Giám mục sở tại và thành lập Hạt Đại Diện Tông Tòa mới.

Do năng quyền của Ta, cùng với một số bảo đảm và cân nhắc chín chắn, bằng nội dung của Sắc Chỉ này, Ta tách khỏi thẩm quyền của Hạt Đại Diện Tông Tòa Tây Đàng Ngoài các tỉnh Sơn Tây, Hưng Hóa và Tuyên Quang, cũng như các vùng núi phía tây tiếp giáp với tỉnh Hưng Hóa, đồng thời nâng lên và thiết lập thành một Hạt Đại Diện Tông tòa riêng, có cùng thẩm quyền, gồm một trăm hai mươi lăm miền với khoảng hai mươi nghìn tín hữu Kitô giáo rải rác trong gần hai mươi lăm nghìn ngôi làng, có dân số khoảng hai triệu người. Ta đặt tên cho Hạt Đại Diện Tông Tòa mới này là Hạt Đại Diện Tông Tòa Miền Cao hoặc Thượng Du Đàng Ngoài.

Quyết định rằng Sắc Chỉ Ta ban đây là vững chắc, hợp lệ và có hiệu lực đầy đủ và trọn vẹn, trong tương lai, Quý Khanh có thể hoàn toàn dựa vào Sắc Chỉ này, trong tất cả những gì có liên quan và ban hành những quyết định tiếp sau, để bổ nhiệm các vị Thường quyền và Đại diện. Nếu bất cứ ai, do nông nổi hoặc thiếu hiểu biết, cả gan dám phản đối Sắc Chỉ này, việc làm của họ sẽ vô hiệu.

Sắc Chỉ này có hiệu lực bắt chấp tất cả các quy tắc của Giáo Luật, các hiến pháp và chỉ thị Tông Tòa khác, bắt chấp các lời thề và xác nhận Tông Tòa và mọi hình thức xác nhận khác, cũng như các quy chế và phong tục đã thiết lập trái với tất cả những điều đã nói trên.

Được ban hành tại Rôma, trong Vương Cung Thánh Đường Thánh Phêrô, với ấn tín Ngự Phủ, vào ngày 15 tháng 4 năm 1895, năm thứ mười tám, triều đại Giáo Hoàng của Ta.

(Ấn ký)

Lêo XIII, Giáo Hoàng

¹ Lm. Inhaxiô Nguyễn Quang Triều chuyển ngữ.

² Đức Cha Phêrô Maria Đông, M.E.P, Đại diện Tông Tòa Tây Đàng Ngoài 1892-1935.